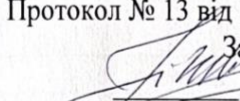

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра фінансів

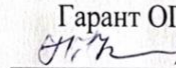

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету
Анатолій ДІБРОВА
«16» травня 2024 року

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри фінансів
Протокол № 13 від 16 травня 2024 р.
Завідувач кафедри
Наталія ШВЕЦЬ

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Облік і аудит»
Наталія КУЗИК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БЮДЖЕТНА ТА ПОДАТКОВА СИСТЕМА

Галузь знаєь 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітня програма Облік і аудит
Факультет Економічний
Розробники: доцент кафедри фінансів, к.е.н., доцент Тітенко З. М.
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2024 рік

**Опис навчальної дисципліни
«Бюджетна та податкова система»**

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>071 «Облік і оподаткування»</i>	
Освітня програма	<i>Облік і аудит</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Рік підготовки (курс)	2	-
Семестр	4	-
Лекційні заняття	45 год.	-
Практичні, семінарські заняття	45 год.	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	30 год.	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	6	-

1. Мета та завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Ефективність податкової системи є передумовою вирішення соціальних і економічних завдань, а також інших функцій, які виконує держава. З фіскальної точки зору, важливим є достатність доходів, які отримує держава, з економічної - який вплив вона здійснює через податкову політику на економічний розвиток. Управління податковою сферою є складним процесом, який вимагає висококваліфікованих спеціалістів, добре обізнаних як з теоретичними аспектами оподаткування, так і з практичними питаннями щодо нарахування і стягнення податків. Дисципліна "Бюджетна та податкова система" є складовою підготовки таких фахівців.

Курс орієнтований на нове економічне мислення, носить комплексний узагальнюваний характер і об'єднує через призму управлінської діяльності в одне ціле знання, отримані студентами в процесі вивчення таких дисциплін: фінанси, бюджетна система, фінансовий облік, економічний аналіз, статистика.

Дисципліна "Бюджетна та податкова система" сприяє отриманню студентами знань і практичних навичок з питань бюджетної системи, формування доходів і видатків, адміністрування податків та складання податкової звітності, які необхідні сучасним спеціалістам для здійснення управління у сфері оподаткування. Оволодіння знаннями курсу сприяє кращому розумінню функціональних аспектів діяльності податкових органів та мотивів поведінки платників податків, набуттю досвіду та усвідомленню основних методів оподаткування. Рівень знань з цієї дисципліни визначає професійну компетентність студента до практичної діяльності.

Мета: вивчення теоретичних та організаційних основ бюджетної системи та оподаткування, методики розрахунків і порядку сплати податків і обов'язкових платежів юридичних і фізичних осіб до бюджетів всіх рівнів.

Завдання: засвоєння теоретичних та організаційних засад податкової системи та податкової політики, методики розрахунків, порядку сплати прямих і непрямих податків юридичними та фізичними особами, альтернативних систем оподаткування.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері обліку, аудиту, аналізу та оподаткування в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 8. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

СК09. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР07. Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти;
- скороченого терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовний модуль 1. Економічний зміст та складові бюджетної системи														
Тема 1. Сутність, призначення і роль бюджету держави	1	6	2	2			2							
Тема 2. Бюджетна політика держави	2	8	3	3			2							
Тема 3. Бюджетна системи та засади її побудови	3	6	2	2			2							
Тема 4 Бюджетний дефіцит та джерела його фінансування	4	6	4	4			2							
Тема 5. Система доходів бюджету	5	10	4	4			2							
Тема 6. Система видатків бюджету	6	10	4	4			2							
Разом за змістовним модулем 1		50	19	19			12							
Змістовний модуль 2. Економічний зміст та складові податкової системи														
Тема 1. Структура податкової системи	7	6	2	2			2							
Тема 2. Податкова політика: завдання, цілі та принципи	8	5	2	2			1							
Тема 3 Оцінка рівня податкового навантаження	9	5	2	2			1							
Разом за змістовним модулем 2		16	6	6			4							
Змістовний модуль 3. Оподаткування														
Тема 1. Акцизний податок і мито	10	6	2	2			2							
Тема 2. Податок на додану вартість	11	10	4	4			2							
Тема 3. Податок на прибуток підприємств	12	10	4	4			2							
Тема 4. Оподаткування доходів фізичних осіб	13	10	4	4			2							
Тема 5. Спрощена система оподаткування	14	6	2	2			2							

Тема 6. Рентна плата та екологічний податок	15	4	2	2			2					
Теми 7. Місцеві податки та збори	15	4	2	2			2					
Разом за змістовним модулем 3	54		20	20			14					
Усього годин		120	45	45			30					

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність, призначення і роль бюджету держави	2
2	Бюджетна політика держави	3
3	Бюджетна системи та засади її побудови	2
4	Бюджетний дефіцит та джерела його фінансування	4
5	Система доходів бюджету	4
6	Система видатків бюджету	4
7	Структура податкової системи	2
8	Податкова політика: завдання, цілі та принципи	2
9	Оцінка рівня податкового навантаження	2
10	Акцизний податок і мито	2
11	Податок на додану вартість	4
12	Податок на прибуток підприємств	4
13	Оподаткування доходів фізичних осіб	4
14	Спрощена система оподаткування	2
15	Рентна плата та екологічний податок	2
16	Місцеві податки та збори	2

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність, призначення і роль бюджету держави	2
2	Бюджетна політика держави	2
3	Бюджетна системи та засади її побудови	2
4	Бюджетний дефіцит та джерела його фінансування	2
5	Система доходів бюджету	2
6	Система видатків бюджету	2
7	Структура податкової системи	2
8	Податкова політика: завдання, цілі та принципи	1
9	Оцінка рівня податкового навантаження	1
10	Акцизний податок і мито	2
11	Податок на додану вартість	2
12	Податок на прибуток підприємств	2
13	Оподаткування доходів фізичних осіб	2

14	Спрощена система оподаткування	2
15	Рентна плата та екологічний податок	2
16	Місцеві податки та збори	2

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- захист практичних робіт;
- інші види.

6. Методи навчання

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.
- інші види.

7. Методи оцінювання

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах
- інші види.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс навчальної дисципліни Бюджетна та податкова система <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1659>
2. Тітенко З.М., Біляк Ю.В. Податкова система: навч. пос. Київ: Вид. центр НУБіП України, 2021. 634с.
3. Тітенко З.М. Методичні вказівки для вивчення дисципліни «Податкова система» Київ: Вид. центр НУБіП України, 2023. 100 с.
4. Тітенко З.М. Методичні вказівки для вивчення дисципліни «Бюджетна та податкова система» Київ: КОМПРІНТ, 2024.
5. Тітенко З.М., Біляк Ю.В. Курс лекцій для вивчення дисципліни «Податкова система» Київ. Вид. центр НУБіП України, 2023. 189 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Бюджетний кодекс України. Офіційний вісник України від 13.08.2010., № 59. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
2. Митний кодекс України. Відомості Верховної Ради України: документ 4495-17, редакція від 01.01.2018 року. URL: www.rada.gov.ua
3. Податковий кодекс України. Офіційний вісник України від 02.12.2010., № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Бутенко В.В., Дідик А.О. Співвідношення прямих та непрямих податків під час формування доходів зведеного бюджету України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2018. № 30. С. 68-72.
5. Бутенко В.В., Осіпова М.С. Податкова політика як засіб регулювання економічного розвитку держави. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2018. № 3 (65). С. 55-60.
6. Бюджетна система України: навч. посіб. / С. В. Качула, Г. Є. Павлова, Л. В. Лисяк, Добровольська О.В., Л. І. Катан. Дніпро: Монолит, 2021. 332 с.
7. Бюджетна система: тенденції розвитку URL: https://feao.org.ua/wp-content/uploads/2019/07/2019-07-08-budget_book.pdf
8. Бюджетний менеджмент: навч. посіб. / І.М. Титарчук, Ю.В. Негода. Київ: НУБіП України, 2018. 312 с.
9. Волохов І.С. Податкова система: навч. посіб. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.
10. Головка М. Й. Аналіз сучасного стану індикаторів розвитку, стійкості та ефективності функціонування податкової системи України. *Економічний форум*. 2018. № 1. С. 261-265.
11. Диха М. В. Податкова система як складник забезпечення розвитку соціально-економічної системи України. *Сучасні питання економіки і права*. 2018. Вип. 1. С. 86-99

12. Зайцев О. В. Податковий менеджмент. Київ: Видавництво Ліра-К, 2016. 308 с.
13. Зоря О. П. Податкова система: навчальний посібник. Запоріжжя : ФОП Мокшанов В. В. 2019. 172 с.
14. Луцик А.І. Адміністрування податків: навч. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 282 с
15. Макурін А.А. Теорія оподаткування : навч. посіб. Дніпро : НТУ «ДП», 2018. 75 с.
16. Миськів Г. Бюджетна система : теоретичні та практичні аспекти (у схемах і таблицях) : навч. посіб. Львів : Растр-7, 2020. 272 с.
17. Мединська Т. В., Чабанюк О. М. Спеціальні податкові режими: загальні положення, облік і звітність. Київ: Алерта, 2017. 240 с.
18. Негода Ю.В., Олійник Л.А. Місцеві фінанси: навч. посіб. 3-тє вид., перероб. та допов. Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2021. 425 с.
19. Пасічний М. Фіскальна результативність податкової системи України. *Вісник Київського національного торговельно економічного університету*. 2018. № 3. С. 116-130.
20. Податкова система: навч. посіб. за заг. ред. Андрущенко В. Л. Київ: «Центр учбової літератури», 2015. 416 с.
21. Податкова система: навч. посіб. / за ред. С.В. Косторного. Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2018. 196 с.
22. Реформування обліково-контрольної системи підприємств України за міжнародними стандартами: монографія, за ред. Н.О. Лоханової. Харків: «Діса плюс», 2018. 220 с.
23. Сенченко В. Б. Податкова система. Практикум. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 160 с.
24. Тітенко З.М. Бюджетна децентралізація як фактор розвитку сільських територій. *Агросвіт*. 2020. №7. С.87-91
25. Тітенко З.М. Особливості функціонування системи електронного адміністрування податку на додану вартість. *Вісник Львівського національного аграрного університету*. 2020. №27. С.101-105
26. Тітенко З.М., Коцюруба О.С. Особливості оподаткування малого і середнього бізнесу. *Економіка і суспільство*. 2021. № 22
27. Тітенко З.М., Ворона А.В. Аналіз податкових надходжень в системі доходів бюджету України. *Економіка і суспільство*. 2021. №33
28. Ткачик Ф. П. Удосконалення податкового контролю в Україні у контексті протидії ухиленню від оподаткування. *Економічний часопис XXI*. 2017. №. С. 133
29. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>.
30. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.
31. Офіційний сайт Комітету Верховної Ради України з питань бюджету. URL: <http://www.budget.rada.gov.ua/>.
32. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>.
33. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>.

34. Офіційний сайт Державної податкової служби. URL:
<https://www.tax.gov.ua/>